

Sygn. akt V U 658/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Mongiallo

Protokolant: star. sekr. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o rekompensatę

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 maja 2016 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 658/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 20 maja 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy R. K. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wskazując, że wnioskodawca ma przyznane prawo do emerytury od 19 lutego 2016r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, a wypłata emerytury została zawieszona z uwagi na kontynuację przez wnioskodawcę zatrudnienia. Organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do rekompensaty, gdyż nie udowodnił on co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach do dnia 31 grudnia 2008r.

Od decyzji odwołanie złożył wnioskodawca wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa rekompensaty. W uzasadnieniu wskazał, że będąc zatrudniony w różnych zakładach wykonywał pracę spawacza, kierowcy wywrotki. W piśmie procesowym z 5 lipca 2016r. wymienił zakłady, w których w jego ocenie wykonywał prace w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. K. urodził się (...) Nie jest członkiem OFE. Dnia 3 lutego 2016 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury wraz z rekompensatą.

W wyniku rozpoznania wniosku ubezpieczonego i dokumentów złożonych 4 kwietnia 2016r., 12 kwietnia 2016r., 19 kwietnia 2016r., 29 kwietnia 2016r. i 10 maja 2016r., ZUS Oddział

w L. wydał w dniu 20 maja 2016r. 2 decyzje : decyzję nr (...) odmawiającą wnioskodawcy prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej z uwagi na nieudowodnienie wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych do dnia 1 stycznia 1999r. oraz decyzję nr (...) zaskarżoną w niniejszej sprawie, którą przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury od

19 lutego 2016r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Jednocześnie odmówiono mu prawa do rekompensaty, gdyż nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych do dnia

1 stycznia 2009r. Organ rentowy nie uznał jako pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia : od 7 grudnia 1970r. do 30 czerwca 1980r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z., od 14 lipca 1980r. do 28 lutego 1982r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z., od 1 października 1991r. do 31 grudnia 1991r. w Przedsiębiorstwie (...) w Z., od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r. w Zakładach (...) w Z..

/bezsporne, nadto akta emerytalne ZUS/

Wnioskodawca R. K. był zatrudniony :

- od 6 sierpnia 1967r. do 25 września 1968r. w (...) Zakładach (...) w K. w na stanowisku pracownika fizycznego;
- od 4 października 1968r. do 4 listopada 1970r. (...) w S. na stanowisku ślusarza;
- od 7 grudnia 1970r. do 30 czerwca 1980r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z., na stanowisku ślusarza - kierowcy ciągnika;
- od 14 lipca 1980r. do 28 lutego 1982r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z., stanowisku kierowcy;
- od 10 lutego 1984r. do 29 sierpnia 1984r. w (...) Zakładzie (...) w Z., jako ślusarz;
- od 1 marca 1982r. do 29 października 1984r. w (...) w S., na stanowisku ślusarza;
- od 23 października 1984r. do 9 lutego 1988r. w Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku spawacza;
- od 14 marca 1988r. do 30 czerwca 1990r. Spółdzielni (...) w W., na stanowisku mechanika maszyn rolniczych;
- od 1 października 1991r. do 31 grudnia 1991r. w Przedsiębiorstwie (...) w Z., na stanowisku mechanik oczyszczalni ścieków;
- od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r. w Zakładzie (...) w Z., na stanowisku mechanika oczyszczalni ścieków;
- od 6 sierpnia 1996r. do 17 grudnia 1997r. w (...) w S., na stanowisku mechanika maszyn rolniczych;
- od 3 sierpnia 2000r. do 5 listopada 2000r. w (...) w Z., na stanowisku ślusarza, spawacza i ładowacza.

dowód : - świadectwa pracy wnioskodawcy w aktach emerytalnych;

Wnioskodawca od 7 grudnia 1970r. został zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. na stanowisku spawacza. Zakład zajmował się produkcją cegieł, kafli piecowych, dachówek. Wnioskodawca miał uprawnienia spawacza. Jako spawacz spawał konstrukcje, wycinał blachy, spawał nakładki. Praca wykonywana była w warsztacie stanowiącym odrębne pomieszczenie od hali produkcyjnej. Warsztat obejmował spawalnię, tokarnię i inne urządzenia do remontów. W sytuacji gdy była potrzeba zespawania jakiegoś elementu na hali produkcyjnej, to spawanie odbywało się bezpośrednio na hali. Zasadniczo prace spawaczy wykonywane były w warsztacie. Wnioskodawca w tym okresie wykonywał głównie prace spawalnicze. Od 11 lutego 1974r. wnioskodawca został przeniesiony na stanowisko ślusarza

remontowego do drugiego zakładu. Pracę wykonywał w warsztacie mechanicznym. Jako mechanik naprawiał urządzenia, spawał elementy, dokonywał wymiany części. Naprawy maszyn i usuwanie awarii na hali produkcyjnej odbywało się po wstrzymaniu ruchu oddziału. Zespół naprawczy miał wyznaczony czas na usunięcie awarii lub wymiany części, podczas którego produkcja była wstrzymana. Wnioskodawca sprawdzał również stan maszyn, smarowanie przed rozpoczęciem produkcji. Od 1 stycznia 1979r. wnioskodawca dodatkowo wykonywał również prace kierowcy podnośnika, konserwatora, kierowcy ciągnika - wywoził odpady z kopalni jeśli była taka potrzeba. Wykonując czynności spawacza sam przygotował elementy do spawania , przynosił je, czyścił, ciął i spawał. Wykonywał spawanie elektryczne.

dowód: - akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z.;

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 53v, e-protokół (...):05:09-00:20:00;

W okresie od 14 lipca 1980r. do 28 lutego 1982r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. na stanowisku kierowcy. Zakład zajmował się budową i remontami budynków. Wnioskodawca podczas zatrudnienia jeździł samochodem Z. o ciężarze całkowitym 4,5 tony, typu wywrotka. Woził ziemię, wapno, piach. Podczas zatrudnienia innych prac nie wykonywał. Uprawnieniach kat. C do kierowania pojazdami ciężarowymi uzyskał 8 czerwca 1978r.

dowód: - akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) P rzedsiębiorstwie (...) w Z.;

- przesłuchanie wnioskodawcy , k . 53 v , e-protokół (...):20:00 - 00:23: 23 ;

W okresie od 1 października 1991r. do 31 grudnia 1991r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Z. na stanowisku mechanika oczyszczalni ścieków, a następnie wskutek przejścia oczyszczalni od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r. w Zakładzie (...) w Z., nadal na stanowisku mechanika oczyszczalni ścieków. Wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował bezpośrednio przy oczyszczaniu ścieków.

dowód: - akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) w Z. i w Z akładzie (...) w Z. ;

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 54, e – protokół , 00:23:23 - 00:25: 43;

W okresie od 23 października 1984r. do 9 lutego 1988r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku spawacza. Przedsiębiorstwo zajmowało się stawianiem kominów oraz budową rurociągów i wodociągów. Kominy były metalowe - wnioskodawca pracował przy spawaniu kominów, drabinek do kominów. Pracując przy rurociągach wnioskodawca wycinał palnikiem rury i spawał je - rury były metalowe. Wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawalnicze - spawanie elektryczne.

dowód: - akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w P rzedsiębiorstwie (...) w K.;

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 54, e-protokół (...):25: 43 - 00: 29: 30;

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. nr 237, poz. 1656 ze zm.), rekompensata oznacza odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Zgodnie natomiast z art. 21 ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Celem rekompensaty, jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed

osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników urodzonych po 31 grudnia 1948r., zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują 2 zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej, 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat. Przesłanka negatywna zawarta została w art. 21 ust. 2 ustawy pomostowej, tj. nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, obliczonej wg formuły zdefiniowanego świadczenia.

W świetle powyższego rekompensata przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nie uznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z 2.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie wykazał wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych do dnia 1 stycznia 2009r. Wprawdzie przedłożył 4 świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, jednak zawierały one błędy i nieprawidłowe zapisy co do rodzaju wykonywanej pracy i stanowisk pracy.

Sąd poczynił zatem ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach osobowych wnioskodawcy z okresów jego zatrudnienia w kolejnych zakładach pracy w okresie od 1970r. do 2000r. oraz przesłuchanie wnioskodawcy, przy czym wnioskodawca nie zaoferował innych dowodów.

Z materiału tego wynika, że jakkolwiek praca ubezpieczonego w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (zał. A, dział VIII poz. 2), w (...) w Z., a następnie w Zakładzie (...) w Z. na stanowisku mechanika wykonującego prace bezpośrednio przy oczyszczaniu ścieków (dział IX, poz. 2) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w K. (dział. XIV, poz. 12) mogłaby zostać uznana za pracę w szczególnych warunkach, to za taką nie można jednak uznać całego okresu pracy wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z..

Przechowawca akt osobowych tego zakładu wydał wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wskazując, że wykonywał on prace określone w wykazie A, dział z XIV poz. 25, tj. bieżąca konserwacja agregatów, urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Zapis taki nie znajduje jednak potwierdzenia zarówno z dołączonych aktach osobowych wnioskodawcy i kartotekach płacowych, jak również w przesłuchaniu samego wnioskodawcy. Jak wynika bowiem z akt osobowych, wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku

spawacza i prace te wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy i stale do 10 lutego 1974r. Jak wyjaśnił przy tym wnioskodawca, prace spawalnicze wykonywane były w warsztacie, który stanowił odrębny dział od hali produkcyjnej. Prace spawalnicze na hali produkcyjnej wykonywane były tylko w przypadku konieczności spawania elementów bezpośrednio na hali. Wszystkie pozostałe prace naprawcze wykonywane były w warsztacie. Przyjąć zatem należy, że w okresie od 7 grudnia 1970r. do 10 lutego 1974r. wnioskodawca wykonywał prace określone w dziale XIV poz. 12, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym. Zgodnie z przesłuchaniem wnioskodawcy, w pozostałym okresie zatrudnienia wykonywał on różne prace w zakładzie, w tym prace ślusarskie, konserwatorskie, jako kierowca ciągnika przy wywożeniu odpadów do kopalni, jako kierowca wózka podnośnego. Prace te nie mają jednak charakteru prac szczególnych warunkach, wymienionych w załączniku A do rozporządzenia. Nie sposób również przyjąć, że wnioskodawca wykonywał prace określone w dziale XIV poz. 25. Jednoznacznie wskazał on bowiem, że swoje prace wykonywał w warsztacie, a w przypadku konieczności usunięcia awarii, wymiany części czy naprawy maszyn na hali produkcyjnej produkcja była wstrzymywana, a prace wykonywane były podczas postoju linii produkcyjnych - wyłączonych na okres naprawy. Ekipa naprawcza miała wyznaczony czas na usunięcie awarii, a w tym czasie wydział produkcyjny nie pracował. Nie były to zatem prace przy bieżącej konserwacji urządzeń i prace remontowe na oddziałach będących w ruchu. Ustalenia w zakresie charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę podczas zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. Sąd powziął bezpośrednio na podstawie przesłuchania wnioskodawcy, które koresponduje z dokumentami zawartymi w jego aktach osobowych z zatrudnienia z tego okresu.

Oprócz prac w warunkach szczególnych w zakładach wskazanych powyżej, wnioskodawca nie wykonywał prac o takim charakterze w żadnym z pozostałych zakładów, w których był zatrudniony, co wynika z zawartych w aktach emerytalnych świadectw pracy.

Sumując okresy zatrudnienia, które należy zaliczyć do prac szczególnych warunkach, tj. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z.

(1 rok, 7 miesięcy i 13 dni), (...) w Z. (3 miesiące), w Zakładzie (...) w Z. (2 lata, 9 miesięcy i 23 dni - po odjęciu okresów zwolnień lekarskich) oraz okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. od 7 grudnia 1970r. do 10 lutego 1974r. (3 lata, 2 miesiące i 4 dni) wskazać należy, że okresy te dają wymiar niższy niż 15 lat pracy w warunkach szczególnych (łącznie 11 lat i 5 dni).

Tym samym wnioskodawca nie wykazał wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych, niezbędnych do przyznania prawa do rekompensaty.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.